

Markägarnas och landsbygdens oro inför Östbanan – SLC Nyland kräver att markägarnas rättigheter och jordbruksverksamheten måste beaktas samt landsbygden och den biologiska mångfalden tryggas längs den planerade leden

SLC Nyland uttrycker sina farhågor över det planerade snabbtågsprojektet Östbanan, som skall sträcka sig från Flygbanan i Kervo till Kouvola. Både jordbrukare och markägare i de berörda områdena fruktar allvarliga konsekvenser för deras verksamheter, livskraftiga lokalsamhällen och den lokala miljön om projektet förverkligas. Man kan ifrågasätta projektets lönsamhet, särskilt efter Rysslands anfallskrig i Ukraina, då passagerarantalet österifrån har stannat och ingen vet hur det blir med den i framtiden. SLC Nyland betonar att det är av yttersta vikt att de berörda tas med i planeringen i ett tidigt skede samt att markägarnas rättigheter och egendomsskydd, som stadgas i Finlands grundlag, tas på största allvar i alla samhällsutvecklingsprojekt.

Planeringsprocessen får stora konsekvenser

Redan den inledande planeringen av ett så omfattande projekt som Östbanan får allvarliga konsekvenser för markägare. De som berörs av projektets planeringskorridor har få möjligheter att utveckla sina gårdar och fastigheter. När ett område tas upp för planering riskerar markägarna att få byggförbud som kan sträcka sig över decennier. Detta påverkar inte bara möjligheten att bygga eller sälja fastigheten utan även värdet på marken, vilket kan leda till långsiktig ekonomisk osäkerhet för de berörda. Då det är frågan om en lång tid vågar unga inte ta över gårdar av sina föräldrar och en generation jordbrukare går förlorad på gården, som kanske aldrig återhämtar sig. Idag behöver vi understöda och hjälpa alla tänkbara blivande unga jordbrukare och inte sätta käppar i deras hjul.

Förlust av åkermark och påverkan på miljön

Längs med den planerade sträckningen för Östbanan i östra Nyland har lantbruk och skogsbruk spelar en stor roll för näringslivet. Markägare i regionen, som odlar allt från spannmål till foder och specialväxter, ser en stor risk för att hundratals hektar produktiv mark förstörs om projektet blir verklighet. SLC Nyland påpekar att odlingsmark inte bara är en viktig resurs för matproduktion utan också en kolsänka, där välskött mark binder kol och på så sätt bidrar till att minska växthusgasutsläppen.

Om de kvarvarande åkrarna finns på båda sidorna om järnvägen försvårar det jordbrukarens möjlighet att bedriva sin verksamhet och körsträckorna blir mycket längre med jordbruksmaskinerna då det kan vara långt till närmaste övergång. Längre körsträckor betyder inte bara mera arbetstid för jordbrukaren utan också en ökad användning av fossila bränslen och ökat koldioxidutsläpp.

Förutom de ekonomiska konsekvenserna för markägarna, varnar SLC Nyland för att den planerade järnvägen också skulle skada den biologiska mångfalden i området. Vi framhåller att skogs- och åkermark längs

Östbanans sträckning är hem för en rik vildjurstam och viktiga ekosystem, som riskerar att förstöras vid ett eventuellt förverkligande av projektet. Järnvägen skulle hindra djurens möjlighet att röra sig i området som allvarligt skulle skada de lokala ekosystemen och de långsiktiga viltvårdsinsatser som görs av markägare och jaktföreningar.

Östbanan hotar landsbygdens livskraft och lokalkultur

Förutom de direkta konsekvenserna för markägare och miljö, uttrycker lokalbefolkningen längs med den planerade leden djup oro för hur Östbanan skulle påverka den lokala kulturen och samhället. I tvåspråkiga kommuner skulle projektet leda till att byarna längs med spårsträckningen splittras och små svenskspråkiga bitar på olika sidor om järnvägen riskerar att förlora sin svenska kultur och identitet då till exempel vägen till daghem och skolor skärs av. Detta skulle påverka den sociala sammanhållningen och levnadsförhållandena negativt, särskilt i de mindre svenska områdena. Detta riskerar även leda till en flyttvåg från området med en döende landsbygd som följd.

Projektet Östbanans lönsamhet

SLC Nyland ser en stor osäkerhet kring projektets lönsamhet och dess långsiktiga effekter. Särskilt efter den geopolitiska situationen som förändrats efter Rysslands invasion av Ukraina, som avsevärt minskat passagerarantalet från östra Finland, ifrågasätts behovet av en snabbtågsförbindelse. Beräkningarna Östbanan-projektet presenterar om passagerarmängder i östra Finland är från tiden innan Rysslands anfallskrig och stängda östgränser, varefter siffrorna har korrigerats, men det är bara en uppskattning för ingen vet hurdan passasarmängden i östra Finland kommer att vara i framtiden. Med tanke på de allvarliga konsekvenserna för både markägare, miljö och lokalsamhällen projektet Östbanan medför, verkar de inte stå i proportion till de förväntade fördelarna.

SLC Nyland betonar vikten av att samhällsplaneringen inte endast gynnar urbana områden utan också skyddar och stöder den livskraftiga landsbygden. Markägare, jordbrukare och berörda skall alltid tas med i planeringen i ett så tidigt skede som möjligt och deras önskemål skall höras och tas i beaktande.

Maria Munck-Pihlgren, verksamhetsledare, SLC Nyland